

Akcióban Szeged társadalma.

(Saját tudósítónktól.) Szeged társadalmának színe-java jött össze ma délután öt órakor a Korzó-mozi téli helyiségében, hogy megindítsa azt az általános jótékonyági akciót, amely a bevonult katonák itthon maradt családjainak segélyezésére irányul. Mintegy nyolcszázan jelentek meg a nagygyűlésen, nők és férfiak, csaknem egyforma számarányban. A pódiumon, a zöld asztalnál *Cicatricis* Lajos dr. főispán, *Bokor Pál* helyettes-polgármester, *Rósa Izsó* dr., *Végman Ferenc* dr., *Balassa Ármin* dr., *Kószó István* dr. és *Rack Lipót* foglaltak helyet, ez utóbbi a jegyzőkönyvet vezette. A nagygyűlést a főispán a következő beszéddel nyitotta meg:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Alig néhány nap telt el azóta, amidőn a mi szeretteit királyunk, népeinek nesztora, egy életen keresztül a világbékének kipróbált öre, kénytelen volt fegyverbe szólítani népeit azért, hogy egy alávaló, gaz merényletet megtoroljon. (Ugy van!) Hadba szólította azért, hogy a birodalom határain az aknáknak alázását megszüntesse és népeit ezeknek az aknáknak rombolásától megóvjá. Joggal hitte mindenki és úgy hiszem, mindannyian abban a hitben is élünk, hogy ez a birodalom népeinek nyugalma és biztonsága érdekében történt és hogy királyunknak ez a lépése tényleg az összes művelt népek és az egész emberiség részéről egyforma rokonszenvvel fog találkozni. Reményeinkben azonban csalódtunk. Ma egy világháborúnak a küszöbére jutottunk. Egy olyan háborúnak a küszöbére, amelyben Európának majdnem az összes népei résztvesznek és többé nem azon fordul meg a kérdés, hogy egy elvetemült nép gonoszságát az emberi igazságszolgáltatás méltó büntetéssel torolja meg, hanem arról van szó, hogy a földnek ezen a részén kik maradjanak meg, mint a jövő kultúra munkásai. Milliós és milliós ember mozdult meg most s abban a véleményben vagyok, hogy következményeiben a maihoz fogható eseménye nem volt még a világnak. Méltóztassanak arra gondolni, hogy népek milliós állanak fegyverben. Hogy az összes hadsereg a hadi gépek, öldöklő fegyverek olyan arzenáljával vannak ellátva, hogy minden egyes katonája — ha visszatekintünk a múltba és összehasonlítást teszünk — egy-egy hadsereget képvisel. A középkor népeinek pusztító csatái gyermekjátékoknak tűnnek fel azon gígaszi küzdelemmel szemben, amely előtt Európa népei állnak. Nem véletlen, s mintha az isteni gondviselés tette volna, hogy a magyar nemzet ezeknek az eseményeknek most a középpontjában áll. Az isteni gondviselés akarta úgy, hogy amidőn a magyar nép erre a földre jó ezer évnek előtte betette a lábát, azt a szerepet teljesítse, hogy Európa népeinek, népei jólétének és nyugodt fejlődésének védőbástyája legyen. Mindig és mindaddig elállotta a barbár népek hódításának útját, mindig megakasztotta azt, hogy antikulturális népek a kulturált államok biztonságát veszélyeztessék. Ezt a világtörténelmi szerepet kell betöltenie most is.

— Ne méltóztassanak azt hinni, hogy ez elé a feladat elé egyes egyének agresszív felfogása folytán kerültünk. Ellenkezőleg: az események vaslogikája hozta magával és parancsolja miránk azt, hogy a legelső köztől legyünk.

— Mert ez a háború legelső sorban ennek a népnek, ennek a hazának a sorsa felett fog dönteni. Ha győzünk, újabb ezredév hajnala virrad ránk, de ha nem, akkor elvesztünk s Magyarországot volt, de nem lesz soha.

— A XIX. század forradalma a testvériség, egyenlőség és szabadság kivívásáért zajlott le. Ma a testvériség azt jelenti, hogy *akinek egy darab kenyere van, vágja ketté s adja oda a felét annak, akinek nincs.* (Éljen és taps.) Ma azt jelenti az egyenlőség, hogy abból a munkából, amely a nemzet javaiért folyik, mindenkinek ki kell venni a maga részét. Akinek erős karja, erős szíve, bátorsága van, annak ott a helye a csatamezőn. Akik pedig itthon maradtak, azok igyekezzenek a hadbavonultak hátrahagyott szeretteinek sorsán enyhíteni. Mert az, hogy ne legyenek kitéve a nincstelenségnek, jogos kívánságuk, hiszen ők is áldozatokat hoznak, a lemondás, a legkedvesebb odaadásának áldozatát. Nekünk, ha ezt a nagy nemzeti küzdelmet megállni akarjuk, tudatában kell lennünk, hogy győzelem csak azon nép számára fakad, amely érzéseiben, vágyaiban és akaratában egységes. Megvan benne a nemzeti öntudat és a határtalan, a legvégsőkre is kész hazaszeretet. És ebből a hazaszeretéből, ebből az önfeláldozó készségből fog valóra válni a nemzet legnemesebb vágya, mint a hogy a költő mondja:

Kivirít még a magyar nép fája

Lombjait majd isten, ember csodálja...

Lelkes, percekig tartó lelkesedés követte főispán hazafias, gyújtó beszédét. A lelkesedés lecsillapultával a főispán ismertette a nagygyűlés célját s kiemelte, hogy az akció sikere érdekében különösen fontos szerep vár a szegedi hölgyekre.

Bokor Pál tett ezután előterjesztést, a melynek értelmében a nagygyűlés a következő hat bizottságot alakította meg a következő tisztikarral:

1. *adománygyűjtő bizottság* elnöke *Rósa Izsó* dr., alelnökök *Becsey Károly* dr., *Kószó István* dr., *Végman Ferenc* dr., titkár *Papp Róbert* dr., jegyzők *Grün Béla* dr. és *Szeless József* dr., pénztáros *Wagner Gusztáv*, ellenőr *Madár Imre*; 2. *patronázs bizottság*, elnöke *Orkonyi Ede* dr., alelnökök *Bach Bernát*, *Homor István*, *Pálffy József* dr., titkár *Turcsányi Imre* dr., jegyzők *Kövecsy József* és *Lantos Béla*; 3. *segélyosztó bizottság*, elnöke *Kelemen Béla* dr., alelnökök *Balassa Ármin* dr., *Ivánkovits Sándor* dr., *Reök Iván* dr., titkár *Klug Péter*, jegyző *Landesberg Jenő* dr., pénztáros *Wagner Gusztáv*, ellenőr *Madár Imre*; 4. *napközi otthon bizottsága*, elnöke *Gerliczy Félix* báró, alelnökök *Dobay Gyula* dr., *Jánossy Gyula*, *Várhelyi József*, titkár *Galler Kristóf*, jegyző *Nemcsikap István*; 5. *munkakövetítő bizottság*, elnöke *Szalay József* dr., alelnökök *Bokor Adolf*, *Gerle Imre* dr., *Paral Pál*, titkár *Szabó Gyula*, jegyző *Vékes Bertalan*; 6. *közegészségügyi bizottság*, amelynek beszerzését *Faragó Ödön* dr. végzi. Ugyanezeknek a bizottságoknak női tisztikara is van, még pedig az első bizottságba *Polgár Lászlóné*, a másodikba *Nagy Aladárné* dr.-né, a harmadikba *Reök Ivánné* és a negyedikbe *Raskó Istvánné* dr.-né választották elnökül. *Cserő Ede* dr. indítványára kimondta a nagygyűlés, hogy valamennyi bizottságba korlátlan számban léphetnek be a női tagok, *Székely Vilmos* dr. pedig azt kívánta, hogy a feministák szegedi egyesületét is vonják bele az akcióba, különösen pedig használják föl működésüket a munkaközvetítésnél. A feministák most is tartanak munkaközvetítő irodát a városházán, ahol az egyesület tagjai inspekciós szolgálatot teljesítenek, úgy látszik azonban, hogy a hatóságnak erről hivatalosan egyáltalán nem volt tudomása. *Vetrő Barna* Lőrinc arra hívta föl a nagygyűlés figyelmét, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai

is teljes odaadással álljanak az akció szolgálatába és kerületenként kutassák föl a nyomort. *Lövész Antal* pedig azt sürgette, hogy a nagygyűlés az összes szegedi egyesületeket szólítsa föl, hogy a bizottságokba minél több embert delegáljanak a tagjaik közül. Végül *Balassa Ármin* dr. indítványozta, hogy a történelmi pillanatot megörökítendő, a nagygyűlésből Szeged népe a kabinetiroda útján hódoló táviratot küldjön a királynak. Majd a Himnusz elénekülésével a nagygyűlés véget ért.

Havi Boldogasszony.

Legenda járja, hogy rég időkben *Péleváradon*, e napon hó esett s elnevezték „Mária-schnee”-nek, mert a lakosság előtt megjelent Mária. Most katonáink vannak e vidéken, — az ünneplés hát idehaza is kisebb szabású. A Mátyás-templomban ma ugyyszólván csak asszonyok voltak és zsufolásig megtöltötték a nagy templomot. A „fekete Mária” legendás képe s Mátyás király biborpalástja ereklékép őriztetik az alsóvárosi templomban, melynek környéke ma ugyanazt a szint öltötte, mint más alkalmakkor. A templom körül levő elhanyagolt téren végig vásári árusok apróságot árulnak s egy öregasszony inátmorzsolva hiányos fogai között, kétségbeesve morzsolja olvasóját s piros kendőjéből előszedi utolsó rézpénzét s mézes kalácsot vesz maszatos unokájának:

— Nesze magzatom, ki tudja, az apád lenn a szerbőknél juthat-e ilyenhöz.

Kezdődik a körmenet. Elöl díszes ornatásban papok, az ünnepi sátor után jönnek a városi törvényhatósági urak, majd az uri közönség s végül jellegzetes öltözetükben a külvárosi és tanyai magyarok. Nagy számban vesz részt a város közönsége, mert kétszeres ünnepe Szegednek, 1879. óta fogadalmi ünnepe is már.

Szószeiken a pap, a faragott padokban ájtatosan a hívők.

— Boldogasszony anyánk, mentsd meg fiaid, tekintsd meg e hazát!

S egész nap tart a zarándoklás az alsóvárosi templomhoz s ma kétszeresen hívőbb a fohászuk, mind remeg hozzátartozójáért s az egész nemzetért.

A BEHIVOTT KATONÁK SZÜKSÉGBEN LÉVŐ CSALÁDTAGJAIÉRT.

A következő hazafias adományok folytak be, mai napon azoknak a szükölködő családoknak javára, akiknek kenyérkeresőjét harcra szólította a haza érdeke: *Wagner Gusztáv* és *Ernö* 1000 korona, *Rózsa Mihály* 100 korona, *Pick Márk* cég 300 korona, *K. Zs.* gyűjtőívén 20 korona, *Deutsch Zsigmond* 10 korona, *N. N.* urnó 100 korona, *Rigó Endre* dr. 20 korona, *Kamocsay Imre* 100 korona, *K. L.* 20 korona, *Ottovay István* 100 korona, *Csányi Sándor* 100 korona, *Ivánkovits Sándor* dr. 50 korona, *Völgyessy János* 10 korona, *Szalay József* dr. 20 korona, *P. S.* 100 korona, *May Ferenc* 100 korona, *Cholnoky Károly* 20 korona, *Sevity Lázár* 20 korona, *Klug Péter* 10 korona, *László István* 20 korona, *Reök Iván* 100 korona, *Fischhof Henrik* dr. 20 korona, dr. *Reiner Ágostonné* 50 korona, *Tánczos Ferenc* 20 korona, *Vass Ignác* dr. 20 korona (havi), *Vass Zoltán József* 10 korona (havi), *Rortenberg Mór* dr. 20 korona, *Tóth Sándor* pékmester 300 klgm, *Bokor János* pedig 100 klgm. kenyeret adott, mely természetben való adományok azonnal szétosztattak.

Vendéglőben

KÁVÉHÁZBAN

Fűszerkereskedésben

Csemegeüzletben

MINDENÜTT KÉRJEN HATÁROZOTTAN

SZT. ISTVÁN

duplamalátasört.

Csak ez az eredeti, a valódi!!!

ÓVAKODJÉK

az UTÁNZATOKTÓL!!